

POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Wady oświadczenia woli – kiedy zawarta umowa może być nieważna

W codziennym życiu niemal każdego dnia składamy różnego rodzaju oświadczenia woli. Podpisujemy umowy, zamawiamy usługi, kupujemy rzeczy, zgadzamy się na różne warunki. W prawie właśnie takie zachowania nazywa się „oświadczeniem woli” – jest to po prostu wyrażenie decyzji, że chcemy wywołać określone skutki prawne.

Problem pojawia się wtedy, gdy taka decyzja nie została podjęta w pełni swobodnie albo była wynikiem błędu czy manipulacji. Prawo przewiduje na takie sytuacje szczególne rozwiązanie – tzw. wady oświadczenia woli.

Każde oświadczenie woli powinno być złożone świadomie i dobrowolnie. Zakłócenia tego procesu przez błąd, manipulację lub przymus stanowią wadę oświadczenia woli, umożliwiającą unieważnienie czynności prawnej.

Wady wynikające z zewnętrznych zakłóceń

Błąd

Podjęcie decyzji na podstawie nieprawdziwych informacji lub niezrozumienia istotnych elementów umowy.

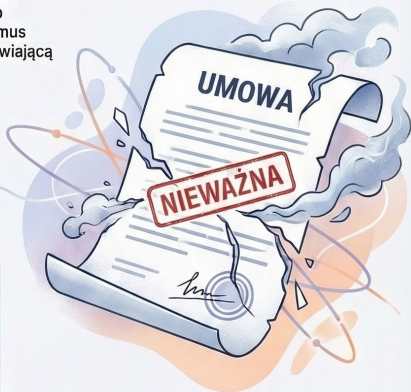
Podstęp

Celowe wprowadzenie w błąd lub świadome przemilczenie ważnych faktów, aby skłonić do podpisu.

Groźba

Zmuszenie do złożenia oświadczenia poprzez wywołanie strachu lub silną presję psychiczną.

Wady wynikające ze stanu wewnętrznego

Brak świadomości lub swobody

Stan (np. choroba, wpływ leków), który uniemożliwia zrozumienie znaczenia swoich działań.

Przykłady wyłączenia świadomości

Silny wpływ alkoholu, środków odurzających lub bardzo zły stan psychiczny w chwili podpisu.

Jak świadomie składać oświadczenia woli? – Przewodnik Bezpieczeństwa

Oświadczenie woli (np. podpisanie umowy) wywołuje skutki prawne. Aby było ważne, musi być świadome i dobrowolne, co wymaga ograniczonego zaufania i analizy.

ETAP 1: ŚWIADOMA DECYZJA I PREWENCJA

Dokładna analiza treści dokumentu

Przeczytaj uważnie każdą stronę umowy, zanim zdecydujesz się na jej podpisanie.

Wyjaśnianie wszelkich niejasności

Pytaj o każdy zapis, którego nie rozumiesz, i żądaj doprecyzowania mglistych warunków.

Odporność na presję czasu

Zachowaj czujność, gdy ktoś wymusza natychmiastowy podpis bez możliwości spokojnego zapoznania się z treścią.

ETAP 2: DZIAŁANIA PRZY PODEJRZENIU WADY

Gromadzenie materiału dowodowego

Zabezpiecz dokumenty, nagrania, wiadomości oraz zeznania świadków potwierdzające okoliczności złożenia oświadczenia.

Niezwłoczne podjęcie kroków prawnych

Działaj szybko, aby nie przekroczyć ustawowych terminów na uchylenie się od skutków błędu lub groźby.

Konsultacja ze specjalistą

Przeanalizuj sytuację z ekspertem prawnym, aby ocenić szanse na unieważnienie wadliwej czynności.

Co zrobić, gdy podejrzewamy wadę oświadczenia woli?

Najważniejsze jest szybkie działanie. W wielu przypadkach prawo przewiduje określone terminy na podważenie skutków wadliwego oświadczenia woli. Jeżeli ktoś zwleka zbyt długo, może stracić taką możliwość.

Pierwszym krokiem powinno być dokładne przeanalizowanie sytuacji – najlepiej z pomocą osoby znającej się na prawie. Często konieczne jest także zebranie dowodów, takich jak dokumenty, wiadomości, nagrania czy zeznania świadków. W niektórych sytuacjach wystarczy wysłać odpowiednie oświadczenie drugiej stronie umowy. W innych konieczne może być skierowanie sprawy do Sądu.

Warto czytać i pytać

Najlepszym sposobem uniknięcia problemów jest ostrożność. Przed podpisaniem ważnej umowy warto dokładnie przeczytać jej treść, zapytać o niezrozumiałe zapisy i nie podejmować decyzji pod presją czasu. Jeżeli ktoś próbuje nas przekonać, że dokument trzeba podpisać „natychmiast”, bez możliwości spokojnego zapoznania się z jego treścią - powinna zapalić się czerwona lampka. Świadomość tego, czym są wady oświadczenia woli, pozwala lepiej chronić swoje prawa i podejmować bezpieczniejsze decyzje w codziennym życiu.

Zadanie realizowane przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej CIVIS SUM, finansowane ze środków przekazanych przez Powiat Świebodziński na podstawie umowy o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej w powiecie świebodzińskim w 2026 r.”